

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 351/2023
10.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Гордане Којић, Бате Цветковића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Видосава Рудића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 383/20 од 19.04.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 829/22 од 01.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 10.05.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Видосава Рудића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 383/20 од 19.04.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 829/22 од 01.12.2022. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 383/20 од 19.04.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 2. у вези става 1. КЗ, због ког кривичног дела му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци, која казна се неће извршити уколико окривљени у року од две године не изврши ново кривично дело и осуђен је на новчану казну у износу од 50.000,00 динара. Истом пресудом окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 829/22 од 01.12.2022. године одбијене су као неосноване жалбе ОЈТ у Сомбору и браниоца окривљеног а пресуда Основног суда у Сомбору К 383/20 од 19.04.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Видосав Рудић, због „повреде закона“, али из образложења захтева произилази да га подноси због повреде кривичног закона

из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновни поступак и одлучивање или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да се у конкретном случају ради о 35 неподнесених пореских пријава јер је за сваког запосленог требало да буде поднета појединачна пореска пријава, а не једна пореска пријава за све, односно постоји стицај 35 радњи. Дакле, мора се прво разлучити шта је радња кривичног дела – то је непријављивање пореза и доприноса, па затим колико је таквих радњи било – за сваког радника посебно односно 35 радњи извршења, па затим да ли свака од тих радњи прелази прописани имовински цензус да би постојало кривично дело за које је окривљени оглашен кривим – нити једна радња не прелази прописани имовински цензус, што, како то бранилац наводи у захтеву, доводи до закључка да се у конкретном случају ради о стицају радњи од којих ни једна није кривично дело.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости се, по налажењу Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Кривично дело пореска утаја из члана 225. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/16) који се примењивао од 01.03.2018. године до 30.11.2019. године и важио у време извршења кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, чини онај ко у намери да он или друго лице потупно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавеза чије се плаћање избегава прелази петсто хиљада динара, док је у ставу 2. истог члана, прописано да овај облик кривичног дела постоји ако износ обавезе из става 1. овог члана чије се плаћање избегава прелази милион и петсто хиљада динара.

Чланом 41. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано је да је пореска пријава за порез по одбитку извештај који порески обвезник, односно порески платац, подноси пореској Управи (у даљем тексту: појединачна

пореска пријава), док је ставом 2. истог закона прописано да појединачна пореска пријава садржи: 1) збирне податке о обрачунатом порезу по одбитку од стране једног пореског плаца за све примаоце прихода; 2) појединачне податке о обрачунатом порезу по одбитку од стране једног пореског плаца за сваког примаоца прихода.

Одредбом члана 101. Закона о порезу на доходак грађана прописано је да порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није другачије прописано.

Из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде, произилази да је окривљени дана 16.03.2018. године... као одговорно лице – директор правног лица ..., способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, у намери да правно лице чији је био директор у потпуности избегне плаћање пореза и доприноса није пријавио чињенице које су од утицаја за утврђивање оваквих обавеза, тако што је пропустио да означеног датума да налог да се на новчана средства која су по правноснажним судским пресудама исплаћена за укупно 35 запослених и бивших запослених... у укупном нето износу од 8.895.039,27 динара обрачунају, Пореској управи пријаве у корист буџета... уплате порези и доприноси по одбитку у укупном износу од 5.405.440,80 динара, од тога 1.268.907,16 динара на име пореза на зараде и 4.136.533,64 динара на име доприноса за обавезно социјално осигурање, што је сходно одредбама члана 13, 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана и члана 13, 41. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање био дужан да учини у моменту исплате прихода, а био је свестан да је тако његово дело забрањено...

По налажењу Врховног касационог суда, у описаним радњама окривљеног стичу се сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 2. у вези става 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим и осуђен правноснажном пресудом. Наиме, чланом 41. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано је да поред осталог појединачна пореска пријава садржи и збирне податке о обрачунатом порезу по одбитку од стране једног пореског плаца за све примаоце прихода а сходно члану 101. Закона о порезу на доходак грађана порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода, а у конкретном случају обавеза окривљеног да обрачуна и уплати порезе и доприносе за све запослене настала је истовремено имајући у виду да окривљени истог дана када је исплаћен укупан износ личних примања запослених и бивших запослених, није дао налог да се на исплаћени износ обрачунају, пријаве Пореској управи и уплате на одговарајући рачун припадајући порези и доприноси, на који начин је једном радњом, која је обухваћена јединственим умишљајем окривљеног извршио једно кривично дело пореска утаја из члана 225. став 2. у вези става 1. КЗ.

Стога се, по налажењу овога суда, као неосновани оцењују наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да је правноснажном

пресудом на штету окривљеног учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева наводи да суд није дао разлоге за одлучне чињенице на који начин указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Такође, напомиње и да другостепени суд није обавестио, нити позвао на седницу браниоца окривљеног иако је то тражено, на који начин се указује и на повреду члана 511. ЗКП. Наведене повреде закона не представљају законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Видосава Рудића, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић